

Hledáme pořád stejné opory společnosti

Datum: 05.02.2019 Zdroj: Právo Strana: 9 Autor: Jiří P. Kříž Vytlačeno: 124 405 Prodáno: 73 570

Hledáme pořád stejné opory společnosti

Jiří P. Kříž

Velice aktuální jsou i sto čtyřicet let po řetězu premiér v evropských zemích Opory společnosti Henrika Ibsena.

V překladu Karolíny Stehlíkové a režii Davida Šiktance je nyní úspěšně hrána v pardubickém Východočeském divadle.

Velice aktuální jsou i sto čtyřicet let po řetězu premiér v evropských zemích Opory společnosti Henrika Ibsena

V roce 1877 uvedla drama vystupující ze spisovatelova uhranutí minulostí skandinávských zemí divadla v Norsku, Dánsku, Německu a Švédsku, o rok později se jako první Ibsenova hra hrálo i v českých zemích. Vzápětí dobylo celou Evropu.

Komu se nelení...

Příběh konzula Bernicka a jeho rodiny otevřel dramatikovi sérii her ze současnosti. Její závěr – idealistické polepšení dravého kapitalisty, usilujícího takřka výhradně kořistnými způsoby, fauly a podvody o vlastní prospěch – je mnohem optimističtější než jeho díla následující: Nora, Přizraky, Nepřítel lidu, Divoká kachna a další.

Bernicka, jehož kořistnost,

Foto: PRÁVO – JIŘÍ P. KRÍŽ

Jindra Janoušková (paní Sanstadová), Jana Ondroušková (paní Lyngová), Petra Janečková (Bernickova nevlastní sestra Lona).

bezcit, bohatnutí neštítící se ani krádeží a vražd herecky přesvědčivě naplňuje Milan Němec, přivedou tragické okolnosti, jež se nakonec nenaplní jen díky šťastné shodě ná-

hod, k sebereflexi a k nápravě vykořeněných věcí.

Blahobyti, účelová dobročinnost, post v politice s několika násobným střetem zájmů, bezohledné ničení konkurence,

podmanění společníků, to všechno je směs vlastností podmiňujících „opory společnosti“. Ibsen jimi mluví Bernickem ovládané sdružení podnikatelů, kteří s budováním že-

leznice přinesou městu pokrok a prosperitu.

Mají ale na mysli výhradně vlastní kapsu. – Ty vlastnosti průhledně přelétávají z věku Ibsenova do našeho. Jaké je

poučení, když se mezi jeho a našimi léty lidstvo dokázalo již mnohokrát vysmát idealismu, ale morálku, pravdu, lásku, pospolitost a prospěch všech dokázalo nahradit jen několika krutými diktaturami namísto směřování k volnosti, rovnosti a bratrství. Nebo aspoň k přínosnějšímu společenskému smíru.

...tomu se zelení

Opory společnosti, to je příležitost k vytvoření modelových postav Ibsenova v podstatě sociálního dramatu. Ušlápnutou lidskost zastupují paní Bernicková (Romana Chvalová), podnikatelova sestra Marta (Martina Sikorová) a Dina Dorfová (Veronika Malá), odbojnou revoltu Johan Tønnesen (Petr Borovec) nebo Lona Hesselová (Petra Janečková), ohebnou poctivost loďař Aune (Martin Mejzlík).

A potom jsou tu podržtaškové a osoby příživující se na úspěchu nejbezohlednějšího z nich: profesor Rørlund (Ladislav Špiner), prokurista Krap (Josef Pejchal), Hilmar Tønnesen (Alexandr Postler), velkoobchodník Rummel (Jiří Kaluzný), kupec Sanstad (Tomáš Lněnička) atd.

Kdo chce hledat paralely, snadno je nalezne, kdo chce jen obdivovat Ibsenovo umění napsat napínavý příběh, jsou tu jeho Opory společnosti.

Hodnocení 75%